

Důvěra ústavním institucím v červnu 2016

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v16-06</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. - 20. 6. 2016</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1005</i>
Počet tazatelů:	<i>209</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PI. 1, PS. 1</i>
Zveřejněno dne:	<i>28. června 2016</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v červnu 2016 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují základním ústavním institucím, k nimž byli přiřazeni ještě veřejný ochránce práv (ombudsman), Ústavní soud a Nejvyšší kontrolní úřad.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

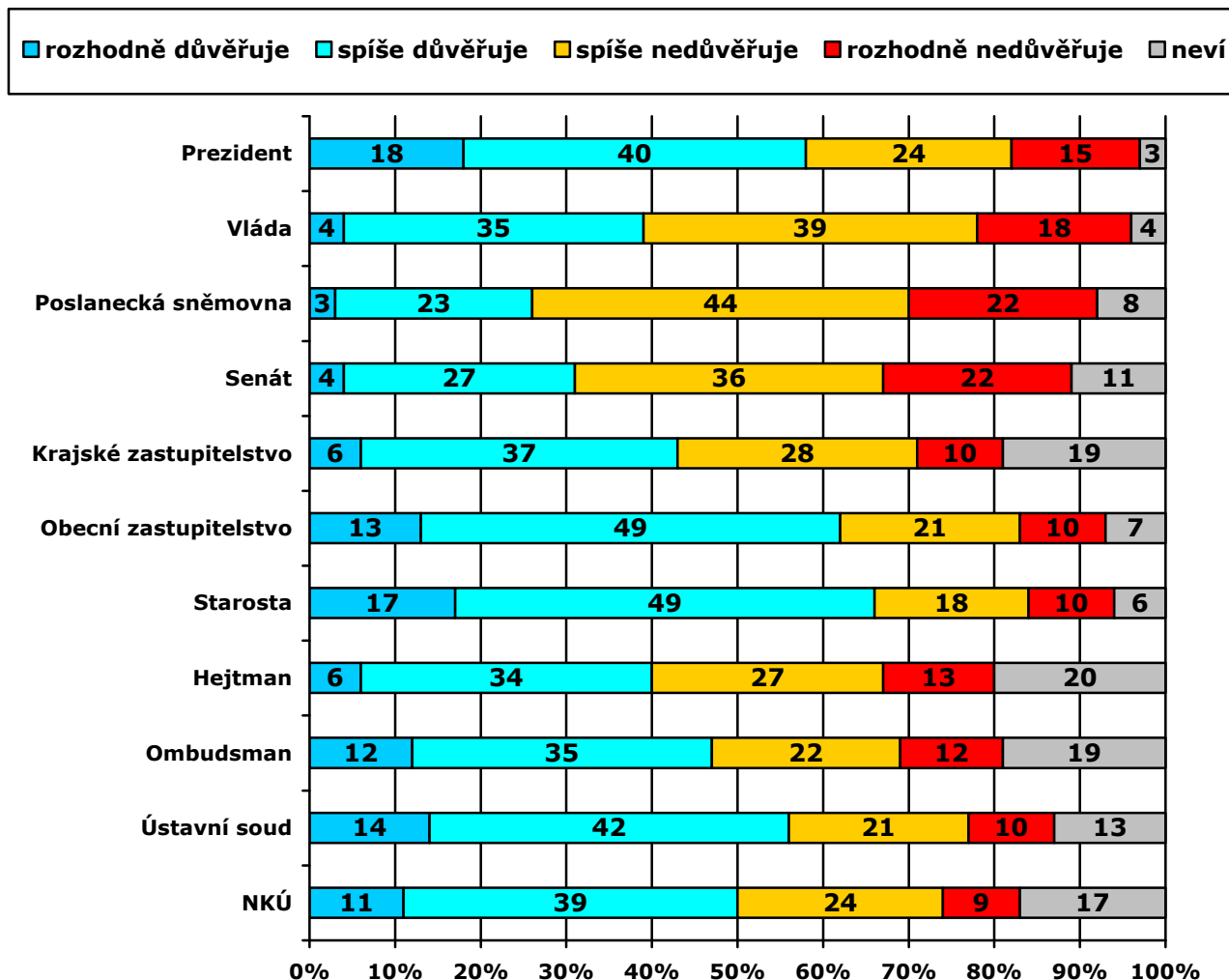
Jak ukazují výsledky v grafu 1, v červnu 2016 prezidentovi republiky důvěru vyjadřovalo 58 % občanů, v tom 18 % prezidentovi důvěřovalo „rozhodně“ a 40 % „spíše“. Nedůvěru prezidentovi republiky vyjádřilo 39 % respondentů, v tom 24 % „spíše“ a 15 % „rozhodně“. 3 % oslovených se nedokázala rozhodnout a zvolila odpověď „nevím“.

Vládě v porovnání s prezidentem republiky důvěřuje pouze menšina veřejnosti ve výši dvou pětin (39 %), když 4 % dotázaných vládě „rozhodně důvěřují“ a 35 % jí „spíše důvěřuje“. Bezmála třípětinová většina (57 %) občanů vládě nedůvěřuje, v tom 18 % jí „rozhodně nedůvěřuje“ a 39 % „spíše nedůvěřuje“. Zbývající 4 % se nedokázala vyjádřit.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě, Poslanecké sněmovně PČR, Senátu PČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze), Veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu?“

Poslanecká sněmovna má důvěru 26 % občanů, přibližně dvě třetiny (66 %) jí nedůvěřují. Senátu vyjadřuje důvěru 31 % občanů a podíl nedůvěřujících je u něj na úrovni necelých tří pětin (58 %), což je lepší výsledek než v případě Poslanecké sněmovny.

Graf 1: Důvěra/nedůvěra obyvatel ústavním institucím (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 1a: Důvěra obyvatel ústavním institucím (%) – časové srovnání

DŮVĚRA	VI/15	IX/15	X/15	XI/15	XII/15	I/16	II/16	III/16	IV/16	V/16	VI/16
Prezident	45	55	51	56	59	59	59	62	56	57	58
Vláda	45	46	43	46	44	44	40	41	39	40	39
Poslanecká sněmovna	33	35	31	34	35	33	28	30	27	28	26
Senát	33	36	32	34	33	33	30	30	29	27	31
Krajské zastupitelstvo	41	46	43	42	45	43	42	43	45	42	43
Obecní zastupitelstvo	59	64	61	61	61	64	62	63	63	63	62
Starosta	60	64	61	63	64	65	64	64	65	63	66
Hejtman	38	42	39	41	40	40	39	41	38	40	40

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet na 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

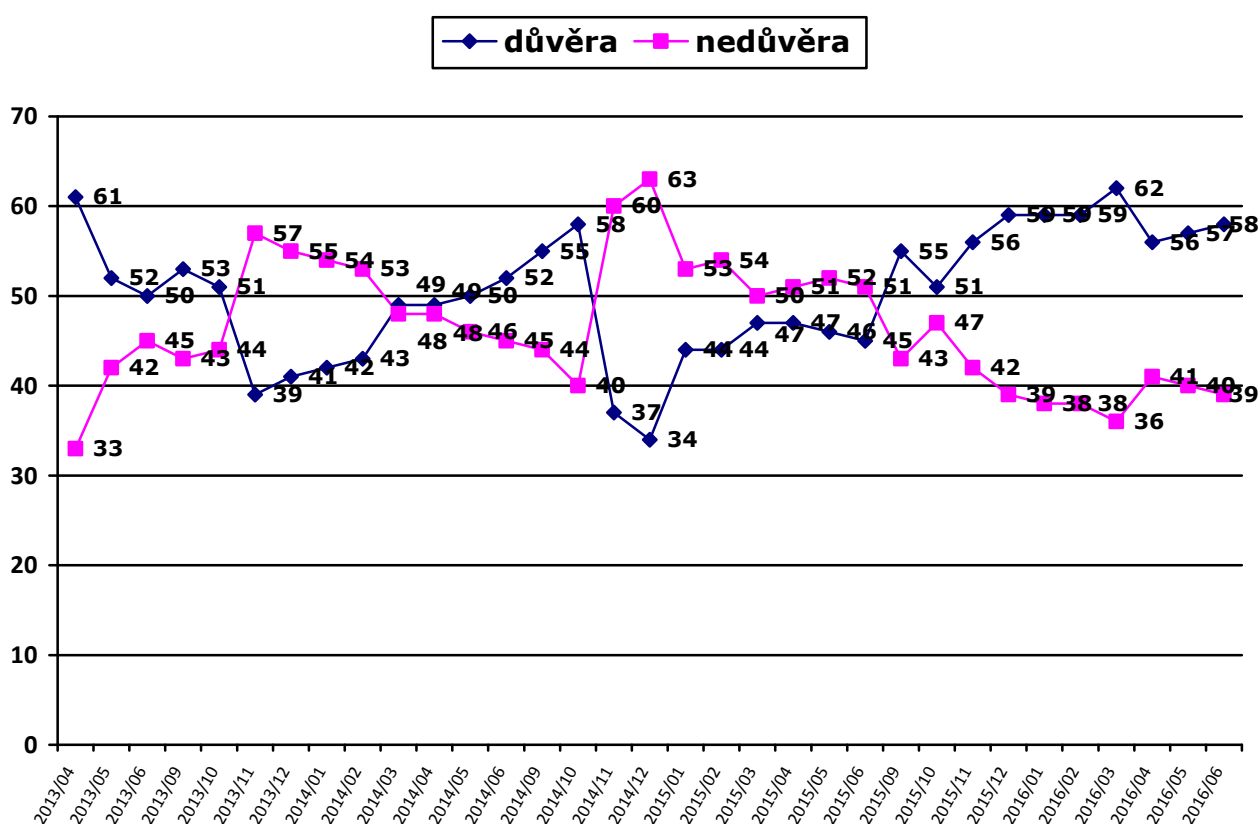

Tabulka 1b: Nedůvěra obyvatel ústavním institucím (%) – časové srovnání

NEDŮVĚRA	VI/15	IX/15	X/15	XI/15	XII/15	I/16	II/16	III/16	IV/16	V/16	VI/16
Prezident	51	43	47	42	39	38	38	36	41	40	39
Vláda	52	50	54	51	52	52	57	56	57	55	57
Poslanecká sněmovna	62	60	64	62	61	63	68	66	68	67	66
Senát	59	57	59	59	61	61	61	62	62	65	58
Krajské zastupitelstvo	43	37	41	43	41	41	41	40	38	43	38
Obecní zastupitelstvo	36	31	32	33	34	30	32	30	31	32	31
Starosta	34	30	32	30	30	28	30	28	29	31	28
Hejtmán	44	38	40	40	40	38	42	38	40	42	40

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně nedůvěřuje“ a „spíše nedůvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše důvěřuje“ a „rozhodně důvěřuje“ a odpověď „nevím“.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 2: Vývoj důvěry/nedůvěry v prezidenta (% , duben 2013 – červen 2016)

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Na krajské (a v případě hlavního města Prahy magistrátní) úrovni se podíly důvěry a nedůvěry zhruba vzájemně vyvažují, když krajským zastupitelstvům 43 % dotázaných důvěřuje, zatímco podíl nedůvěry činí 38 % a zbylých 19 % se nedokáže rozhodnout. V případě hejtmánů (a v Praze primátora) podíl důvěry i nedůvěry činí shodně 40 % dotázaných a zbývajících 20 % oslovených uvedlo odpověď „nevím“.

Podstatně lépe jsou na tom obecní zastupitelstva, případně zastupitelstva městských částí a starostové, jimž důvěřuje více než třipětinová většina občanů. Konkrétně v případě obecních zastupitelstev podíl důvěry dosahoval 62 %, v tom 13 % obecním zastupitelstvům „rozhodně důvěřuje“ a 49 % jim „spíše důvěřuje“. Podíl nedůvěřujících

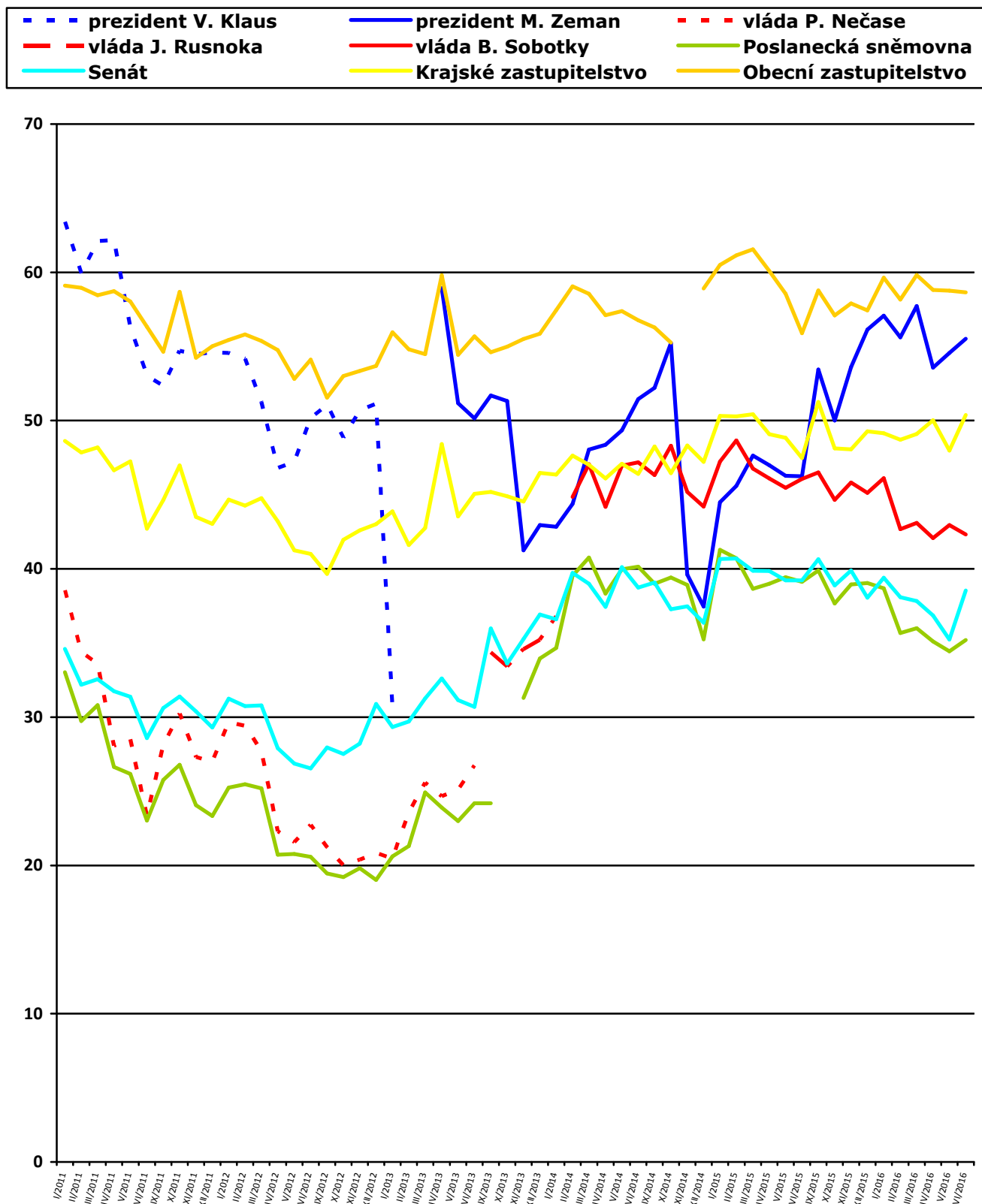
u obecních zastupitelstev činí necelou třetinu (31 %), přičemž „spíše“ jim nedůvěřuje 21 % a „rozhodně“ 10 %. Starostové jsou na tom ještě o trochu lépe, když důvěru jim vyjádřilo 66 % občanů, v tom 17 % „rozhodně“ a 49 % „spíše“, nedůvěra ke starostům pak dosáhla 28 %, když 18 % respondentů podle svých slov starostům „spíše nedůvěřuje“ a 10 % jim „rozhodně nedůvěřuje“.

Další zkoumané instituce zařazené do červnového výzkumu pak vycházejí z hlediska důvěry poměrně příznivě, když u všech tří podíl důvěřujících převážil nad podílem lidí vyjadřujících nedůvěru. Veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi) důvěřuje necelá polovina (47 %) občanů, v tom 12 % „rozhodně“ a 35 % „spíše“, zhruba třetina (34 %) zde naopak vyjadřuje nedůvěru, přičemž 22 % oslovených ombudsmanovi nedůvěřuje „spíše“ a 12 % „rozhodně“, a zbývající pětina (19 %) se nedokázala rozhodnout a zvolila odpověď „nevím“. Ústavnímu soudu důvěřuje nadpoloviční většina (56 %) občanů, když 14 % dotázaných uvedlo odpověď „rozhodně důvěřuje“ a dalších 42 % „spíše důvěřuje“, nedůvěra v případě Ústavního soudu dosahuje 31 %, z toho 21 % tvoří podíl odpovědí „spíše nedůvěřuje“ a 10 % „rozhodně nedůvěřuje“, a o málo více než desetina (13 %) zůstala nevyhraněná a odpověděla, že neví. Nejvyšší kontrolní úřad pak má v současné době důvěru poloviny (50 %) obyvatel, v tom 11 % NKÚ „rozhodně důvěřuje“ a 39 % mu „spíše důvěřuje“, nedůvěra se podobně jako u ombudsmana i Ústavního soudu pohybuje na úrovni jedné třetiny (33 %), když 24 % dotázaných NKÚ „spíše nedůvěřuje“ a 9 % mu „rozhodně nedůvěřuje“. Podíl nerozhodných odpovědí v tomto případě tvořil zhruba šestinu (17 %).

V časovém srovnání, které nabízejí tabulky 1a a 1b, můžeme vidět, že v porovnání s předchozím šetřením z května 2016 poklesl podíl nedůvěřujících ve vztahu ke krajským zastupitelstvům o 5 procentních bodů, čímž se ovšem pouze vrátil na úroveň z dubna 2016. Mírně se zlepšilo také hodnocení Senátu, když podíl důvěry o 4 procentní body vzrostl a podíl nedůvěry naopak o 7 procentních bodů poklesl. Ostatní změny se pohybovaly v rámci možné statistické chyby. V případě Poslanecké sněmovny a vlády se aktuální hodnocení z hlediska důvěry či nedůvěry pohybuje na poněkud méně příznivé úrovni, než bylo obvyklé v loňském roce. V porovnání s červnem roku 2015 je aktuální důvěra v případě vlády o 6 procentních bodů nižší, u Poslanecké sněmovny se důvěra meziročně snížila o 7 procentních bodů. Naopak u starostů a u prezidenta republiky můžeme vidět v meziročním srovnání s červnem 2015 nárůst podílu důvěřujících (o 13 procentních bodů v případě prezidenta, o 6 procentních bodů u starostů) při srovnatelném poklesu podílu nedůvěry.² Nedůvěra meziročně mírně poklesla i v případě obecních a krajských zastupitelstev (shodně o 5 procentních bodů) a hejtmanů (o 4 procentní body), ovšem v těchto případech nedošlo k významnému zvýšení důvěry a samotný podíl nedůvěry se v těchto případech už významně neliší od většiny ostatních šetření uskutečněných v posledním roce, takže rozdíl v meziročním srovnání může být v tomto případě pouze nahodilý.

U vlády, u Poslanecké sněmovny a v menší míře i u Senátu pak v dlouhodobější perspektivě vidíme podstatné zvýšení důvěry v porovnání s předchozím volebním obdobím PS ukončeným předčasnými volbami na podzim roku 2013. Kritičtější postoje veřejnosti k politice zejména v průběhu roku 2012 se sice nikoli dramaticky, ale statisticky signifikantně promítaly i do přechodného snížení důvěry v krajskou a místní samosprávu (viz graf 3).

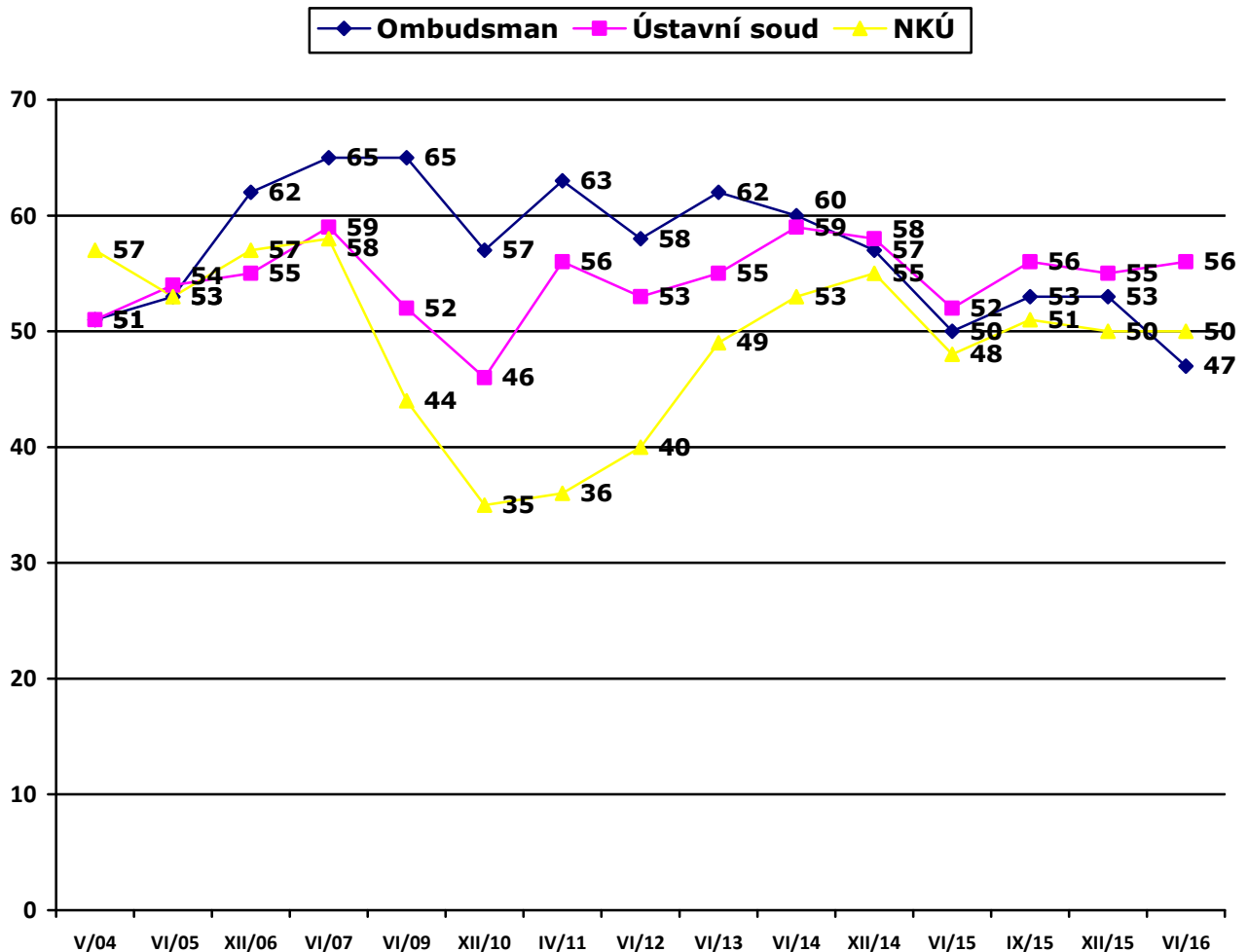
² Zde je ovšem možné poznamenat, že u obou, a zvláště to platí o prezidentovi, důvěra oproti červnu 2015 významně stoupla již v následujícím, zářijovém výzkumu z roku 2015 a že v porovnání s ním se v případě starostů aktuální důvěra či nedůvěra statisticky významně neliší a v případě prezidenta se rozdíl v podobě snížení nedůvěry o čtyři procentní body jen lehce přehoupí přes hranici výběrové chyby.

Graf 3: Důvěra ústavním institucím v letech 2011 - 2016 (index důvěry)³

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

³ Index důvěry může nabývat hodnot od 0 do 100 a je vypočítán jako součtový skór z nezaokrouhlených hodnot procentních podílů příslušných variant odpovědí vynásobených hodnotami 1 (rozhodně důvěřuje), 0,75 (spíše důvěřuje), 0,5 (neví), 0,25 (spíše nedůvěřuje) a 0 (rozhodně nedůvěřuje).

Graf 4: Důvěra obyvatel veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu – časové srovnání (%)

Poznámka: Hodnoty v grafu jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Jak ukazují výsledky v grafu 4, důvěra veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi) od posledního srovnatelného výzkumu z prosince 2015 poklesla o 6 procentních bodů a dostala se na historicky nejnižší úroveň od počátku realizace podobných měření v roce 2004. Důvěra Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu nedoznala od minulého výzkumu žádnou statisticky významnou změnu.

V delším časovém srovnání můžeme vidět poměrně výrazné změny v důvěře ke všem třem uvedeným institucím. Mezi roky 2007 a 2010 se velmi výrazně snížil podíl důvěřujících NKÚ (o 23 procentních bodů), ale v následném období ze svého minima na úrovni zhruba jedné třetiny opět vzrostl a překročil 50 %, byť v roce 2015 oproti předchozímu roku se opět mírně snížil na svoji stávající úroveň. Pokles důvěry mezi roky 2007 a 2010 o 13 procentních bodů zaznamenal i Ústavní soud, který následně také stoupl až k hodnotě svého původního maxima a pak kolísal v rozmezí od tří pětin do jedné poloviny, přičemž v tomto intervalu setrval i v aktuálním měření. Důvěra ombudsmanovi pak v minulosti nikdy neklesla pod 50 %, což se změnilo v aktuálním výzkumu, kdy tato hranice byla poprvé mírně prolomena. Přitom mezi roky 2004 a 2007 důvěra ombudsmanovi vystoupala z úrovně jedné poloviny téměř až ke dvěma

třetinám, následně pak kolísala okolo úrovně tří pětín a mezi roky 2014 a 2015 došlo k jejímu propadu zpět na úroveň okolo jedné poloviny.

Z podrobnější analýzy vyplývá, že důvěra prezidentovi republiky narůstá se zvyšujícím se věkem a s rostoucí spokojeností s politickou situací. Častěji prezidentovi důvěřují důchodci, obyvatelé měst s populací od patnácti do třiceti tisíc, dotázaní z Moravy, věřící katolíci, respondenti, kteří životní úroveň své domácnosti hodnotí jako špatnou, lidé, kteří se politicky zařazují na levicí či levý střed, voliči ČSSD, KSČM či SPD a ti, kdo důvěřují vládě, Poslanecké sněmovně, Senátu, krajským i obecním zastupitelstvům, starostům či hejtmanům. Naopak nižší důvěru nebo zvýšený podíl nedůvěry prezidentovi republiky šetření zaznamenalo mezi absolventy vysokých škol, studenty, vysoce kvalifikovanými odbornými nebo vedoucími pracovníky, obyvateli Čech, respondenty bez vyznání, těmi, kdo se hlásí k pravici nebo k pravému středu, příznivci ODS či TOP 09, rozhodnými nevoliči a lidmi, kteří vládě a ostatním zkoumaným institucím nedůvěřují.

Vládě častěji důvěřují či méně nedůvěřují lidé spokojení nebo „ani spokojeni, ani nespokojeni“ s politickou situací, respondenti spokojení se svým životem, občané příznivě hodnotící současnou ekonomickou situaci a životní úroveň svých domácností, absolventi vysokých škol, studenti, dotázaní z měst s populací od 15 do 30 tisíc obyvatel, voliči ANO či ČSSD a dotázanými, kteří důvěřují prezidentovi, oběma komorám parlamentu či regionálním a místním zastupitelstvům a starostům či hejtmanům. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících vládě šetření ukázalo mezi lidmi kritickými k současné ekonomické situaci, dotázanými nespokojenými se současnou politickou situací, dotázanými z měst od třiceti do osmdesáti tisíc obyvatel, voliči SPD, rozhodnými nevoliči bez preferované strany a lidmi vyjadřujícími nedůvěru jiným ústavním institucím.

Poslanecké sněmovně častěji důvěřují lidé hodnotící životní úroveň své domácnosti jako dobrou, respondenti spokojení nebo „ani spokojeni, ani nespokojeni“ s politickou situací, lidé příznivě hodnotící současnou ekonomickou situaci, mladí ve věku 15 až 19 let, dotázaní z Čech a zejména z Prahy nebo z Plzeňského kraje, obyvatelé měst s populací od patnácti do třiceti tisíc obyvatel, voliči ČSSD, ANO či KDU-ČSL a ti, kdo důvěřují ostatním ústavním institucím. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících Poslanecké sněmovně šetření ukázalo mezi respondenty kritickými k současné ekonomické situaci, lidmi nespokojenými se současnou politickou situací, Moravany, rozhodnými nevoliči bez preferované strany a respondenty vyjadřujícími nedůvěru jiným ústavním institucím.

Senátu ve zvýšené míře důvěřují či snížené míře nedůvěřují lidé hodnotící životní úroveň své domácnosti jako dobrou, respondenti spokojení s politickou situací, dotázaní spokojení s vlastním životem, lidé příznivě hodnotící současnou ekonomickou situaci, studenti, voliči ČSSD, ANO nebo KDU-ČSL a ti, kdo důvěřují prezidentovi, vládě, Poslanecké sněmovně, krajským i obecním zastupitelstvům a starostům nebo hejtmanům. Naopak relativně nižší důvěru nebo vyšší podíl nedůvěřujících Senátu šetření ukázalo mezi respondenty se špatnou nebo „ani dobrou, ani špatnou“ životní úrovní své domácnosti, lidmi hodnotícími současnou ekonomickou situaci v ČR jako špatnou, dotázanými nespokojenými se současnou politickou situací, respondenty „ani spokojenými, ani nespokojenými“ nebo nespokojenými se svým životem, nezaměstnanými, rozhodnými nevoliči bez preferované strany a dotázanými nedůvěřujícími jiným ústavním institucím.

Důvěra krajským zastupitelstvům vykazuje zřejmou korelaci s hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti a ekonomické situace v ČR, se spokojeností s politickou situací, spokojeností s vlastním životem a s důvěrou jiným zkoumaným institucím. Podle vzdělání šetření zaznamenalo vyšší důvěru mezi absolventy vysokých škol. Z

hlediska stranických preferencí zvýšený podíl důvěry byl zaznamenán mezi stoupenci ČSSD, naopak nižší důvěru ke krajským zastupitelstvům vyjadřují nevoliči bez preferované strany. Z hlediska velikosti obce se vyšší důvěra objevuje ve městech s populací nad osmdesát tisíc s výjimkou Prahy, naopak zvýšenou nedůvěrou ke krajským zastupitelstvům šetření ukázalo ve městech s populací od třiceti do osmdesáti tisíc. Vyšší nedůvěru ke krajskému zastupitelstvu vykazují dotázaní v Čechách a zejména v Ústeckém či Středočeském kraji, nižší podíl nedůvěřujících byl zaznamenán na Moravě, přičemž relativně lépe zde hodnotí krajská zastupitelstva dotázaní z kraje Vysočina nebo ze Zlínského kraje. Důvěra ke krajskému zastupitelstvu je samozřejmě velmi silně propojená s důvěrou hejtmanovi.⁴

V případě hejtmanů a pražského primátora se pak důvěra opět zvyšuje spolu se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti i ekonomické situace v ČR a s rostoucí spokojeností s politickou situací. Podle stranických preferencí hejtmanům více důvěřují voliči ČSSD či ANO, naopak méně důvěřujících je mezi rozhodnými nevoliči. Vyšší důvěru nebo menší nedůvěru k hejtmanovi mají absolventi vysokých škol, dotázaní z obcí do osmi set obyvatel a obyvatelé z kraje Vysočina.

Také u obecních zastupitelstev a starostů obcí či městských obvodů v případě statutárních měst se objevují tytéž korelace s životní úrovní, hodnocením ekonomické situace, spokojeností s politickou situací a s vlastním životem, jako v případě krajských zastupitelstev, přičemž i zde je důvěra v zastupitelstvo velmi silně spjatá s důvěrou starostovi.⁵ V případě obecních zastupitelstev se vyšší důvěra, případně nižší nedůvěra, objevuje mezi ženami, vysoce kvalifikovanými odbornými nebo vedoucími pracovníky, dotázanými z obcí a měst do dvou tisíc obyvatel, respondenty z Olomouckého kraje a voliči ČSSD či ANO, naopak nižší důvěru či zvýšenou nedůvěru obecním zastupitelstvům šetření ukázalo u mužů, dotázaných z měst od třiceti do osmdesáti tisíc obyvatel, respondentů z Ústeckého kraje a rozhodných nevoličů.

Starostové mají vyšší důvěru nebo nižší podíl nedůvěry mezi Moravany, především pak obyvateli Olomouckého kraje, dotázanými z obcí a malých měst od osmi set do dvou tisíc obyvatel a voliči ČSSD nebo KDU-ČSL, naopak s nižší důvěrou nebo zvýšeným podílem nedůvěřujících se starostové setkávají u občanů z Čech a zejména z Prahy nebo z Ústeckého kraje, u respondentů z měst od třiceti do osmdesáti tisíc obyvatel a u rozhodných nevoličů.

Důvěra veřejnému ochránci práv, Ústavnímu soudu i NKÚ se poněkud zvyšuje spolu s rostoucím stupněm nejvyššího dokončeného vzdělání respondenta, se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti i ekonomické situace v ČR, s rostoucí spokojeností s politickou situací a také s rostoucí spokojeností s životem. Mezi mladými ve věku 15 až 19 let se objevuje nižší podíl nedůvěry při zvýšeném podílu nerozhodných odpovědí ve vztahu k Ústavnímu soudu a NKÚ. Vyšší důvěru ke všem třem institucím vyjadřují dotázaní z velkých měst s populací nad osmdesát tisíc obyvatel, naopak nedůvěru k nim ve zvýšené míře vykazují respondenti z měst od třiceti do osmdesáti tisíc obyvatel a lidé z obcí a malých měst do dvou tisíc obyvatel jsou častěji nerozhodní. Regionálně ombudsmanovi více důvěřují dotázaní z Moravy, zatímco Češi ve zvýšené míře ombudsmanovi nedůvěřují, zvláště pak v Ústeckém kraji. Ústavnímu soudu i NKÚ častěji důvěřují Pražané, poněkud skeptičtěji se k nim naopak staví dotázaní ze Zlínského kraje. Podle současného zaměstnání Ústavnímu soudu více důvěřují vysoce kvalifikovaní odborní nebo vedoucí pracovníci. Z hlediska stranických preferencí se vyšší důvěra k uvedeným institucím objevuje mezi voliči ANO, u ÚS a NKÚ je důvěra relativně vyšší rovněž mezi příznivci TOP 09. Naopak vyšší nedůvěru ve všech

⁴ Spearmanův koeficient pořadové korelace mezi důvěrou krajskému zastupitelstvu a důvěrou hejtmanovi činil 0,686.

⁵ Spearmanův koeficient pořadové korelace mezi důvěrou obecnímu zastupitelstvu a důvěrou starostovi činil 0,745.

případech vykazují rozhodní nevoliči, u ÚS a NKÚ se objevila i zvýšená nedůvěra ze strany voličů KSČM.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.⁶ Aktuální výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2.

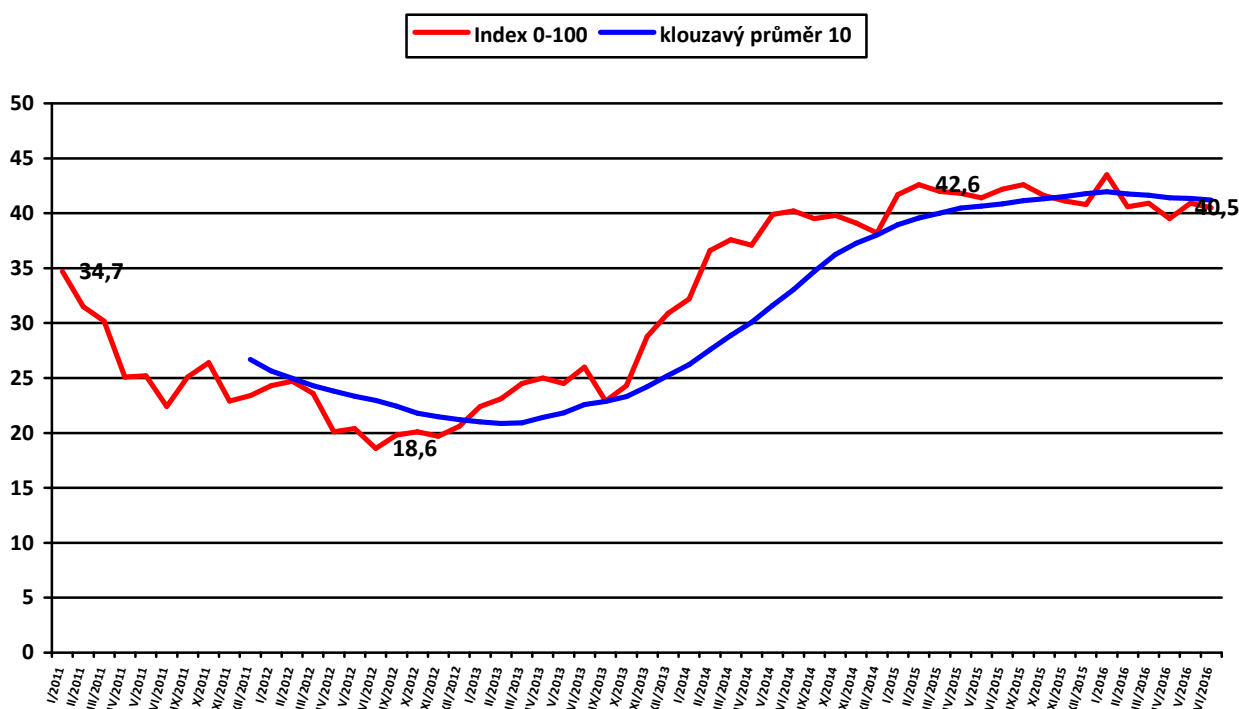
Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	V/15	VI/15	IX/15	X/15	XI/15	XII/15	I/16	II/16	III/16	IV/16	V/16	VI/16
Spokojen	21	21	21	21	20	21	23	17	20	19	19	18
Ani spokojen, ani nespokojen	32	35	36	32	33	30	33	35	33	30	35	33
Nespokojen	45	42	40	43	44	46	41	45	44	48	43	45

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 5: Spokojenost se současnou politickou situací v letech 2011-2016 (index spokojenosti 0-100)⁷

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

⁶ Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

⁷ Index spokojenosti může nabývat hodnot od 0 do 100 a je vypočítán jako součtový skóre z nezaokrouhlených hodnot procentních podílů příslušných variant odpovědí vynásobených hodnotami 1 (velmi spokojen), 0,75 (spíše spokojen), 0,5 (ani spokojen, ani nespokojen + neví), 0,25 (spíše nespokojen) a 0 (velmi nespokojen). Klouzavý průměr 10 představuje řadu průměrů indexu spokojenosti z deseti po sobě jdoucích šetření, přičemž 10 je počet šetření, které CVVM zpravidla realizuje v průběhu jednoho roku.

Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřila necelá pětina (18 %) respondentů, v tom 1 % „rozhodně“ a 17 % „spíše“. Ani spokojena, ani nespokojena se cítí třetina (33 %) obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací v současnosti vyjadřují více než dvě pětiny (45 %) dotázaných, když 33 % je s ní „spíše nespokojeno“ a 12 % „rozhodně nespokojeno“. Zbytek (4 %) uvedl variantu „nevím“. V porovnání s minulým šetřením z května 2016 se spokojenost s politickou situací významně neposunula. Aktuální spokojenost se současnou politickou situací se přitom statisticky významně neliší ani od výsledku zaznamenaného před rokem v červnu 2015, jak ukazuje tabulka 2. V delším časovém srovnání, které nabízí graf 4, je ovšem patrné výrazné zlepšení oproti období let 2011 až 2013.

Podrobnější analýza ukázala, že spokojenost s politickou situací roste se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti, se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace v ČR a s rostoucí spokojeností se svým životem celkově. Spokojenější s politickou situací jsou voliči ANO či ČSSD a rovněž dotázaní, kteří se o politiku „spíše zajímají“, nespokojenost naopak častěji vyjadřují lidé ve věku nad 60 let, nezaměstnaní, rozhodní nevoliči a stoupenci KSČM.